

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYLET KÖNYVTÁRA 1892/93-BAN.

(Kivonat dr. Ferenczi Zoltán könyvtári igazgatónak az Erdélyi Múzeum
1893. évi VII. füzetében közzétett jelentéséből.)

Az Erdélyi Múzeum-Egylet könyvtára a lefolyt 1892/93. évben szerzemény útján gyarapodott 465 kötettel és füzetel, ajándék és cserepéldányban 1052 kötetel és füzetel, köteles-példányokban 306 kötet könyvvvel és 55 hirlappal s folyóirattal; a gyarapodás összes száma tesz 1978 kötetet és füzetet. E szaporodást hozzáadva a mult évi 49,312 darabhoz, a könyvtár áll jelenleg 51,290 darabból, nem számítva bele a régi magyar nyomtatványokat és az Apor-könyvtárt. Könyszerzésre kiadatott 2105 frt 81 kr., könyvkötésre 1644 frt 96 kr., összesen 3750 frt 77 kr. A beküldött könyvek darabszáma 1104.

Rendeztetett ez évben az Apor-könyvtár, mely az 1848/49-iki nyomtatványok gazdag gyűjteményét foglalja magában, s mint ilyen, egész hazánkban a legnevezetesebbek és legteljesebbek egyike. E gyűjtemény áll 115. sz. a. 126 kötetből, ezek között van 76 kötet hirlap, 45 darab röpirat és dal, összesen 88 különböző mű és kisebb nyomtatvány s végre 4 nagy kötet időrendbe sorozott proklamáció, hirdetmény stb. Ez utóbbiakból 1848-iki 303 drb, 1849-iki és későbbi 242, ausztriai és külföldi 189, összesen 734 darab. Az egész gyűjtemény kéziratrilag «Apor-könyvtár» czím alatt külön kezeltetik.

A könyvtár rendezésében a lefolyt évben két rendbeli haladás emelendő ki. Egyik az, hogy a könyvtár igazgatója az 1892. év nyarán Szeplekán János urat az egylet választmányának engedélyével megbízta a könyvtár szakczimtárának további kiegészítésével s ő két és fél hó lefolyása alatt több mint 5000 szakczedulát másolt le és osztott be, melylyel mondhatni, a szakczimtár fele készen van. Ugyancsak az elmúlt év nyarán kezdetét vette a helykatalógus készítése, mely 2 hó alatt a 3113 számig haladt s az idén folytattatni fog. Az alapczimtár természetesen egészen teljes.

A kéziratár a lefolyt évben Dálnoki Incze József «Irtó háború 1848/1849-ben» című egykorú kézirati művével szaporodott, melyet a szerző arczképével együtt fia, D. Incze István, megyei könyvelő ajándékozott a könyvtárnak.

Az egyetemmel közös olvasóterem és könyvtár naponként, július és augusztus hónapokat leszámítva, 5 órán át volt nyitva; de a délelőtti hivatalos órák a szünidőn is megtartattak a rendezési

munkálatok végett. Az iskolai év 10 hava alatt megfordult a könyvtárban 5853 olvasó, vagyis havonként átlag 586, napi átlag szerint 26 olvasó, ha a szünapokat leszámítjuk. Legnagyobb volt az olvasók száma decz. 10-én, 67; legkisebb szept. 3-án. Helybeli használatra kiadatott 1704 mű, a könyvtáron kívüli használatra 2865 mű. Index letéteztet könyvkivételre 509. Összes használt művek száma 4569.

A kéziratárunk és a régi magyar könyvtár használatáról az igazgatóság 1892. október 17-ike óta külön naplót vezet, melynek bizonyossága szerint e naptól a régi magyar könyvtárból 80 művet és 63 kéziratkötetet és oklevelet használtak.

A könyvtár részt vett a budapesti paedagogium által Comenius Amos születésének 300-ados évfordulójának megünneplése alkalmából 1892. márcz. 28 - ápril 11 között rendezett Comenius-kiállításon. E kiállítás magába foglalta mindazt, a mi hazánkban Comenius működésére vonatkozott, tehát a hazai Comenius-irodalmat is. A könyvtár 24 nyomtatványnyal, köztük 4 unikummal vett benne részt, melyeket tekintettel értékökre, a múzeum-egylet választmányának határozatából az igazgató személyesen vitt fel és hozott le.

Az évi jelentést az az örvendetes hír zárja be, hogy a könyvtár helyisége iránt fölmerült panaszok a közel jövőben már megszűnnek. A vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszterium ugyanis elhatározta a kolozsvári központi egyetemi épület kiépítését, melynek már az idén elkezdendő új szárnyában a múzeum-egylet könyvtára az egyetemi könyvtárral együtt elébb ugyan csak ideiglenes, de a már elkészített tervek szerint néhány év múlva végleges s a kor színvonalának megfelelő elhelyezést fog nyerni.